

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної
роботи

Антон ПАНТЕЛЕЙМОНОВ

« 30 » серпня 20 21 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗЕД

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти другий (магістерський)

галузь знань 29 Міжнародні відносини

спеціальність 292 Міжнародні економічні відносини

освітня програма Міжнародні економічні відносини

вид дисципліни за вибором

факультет Міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

«27» серпня 2021 року, протокол № 1

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: Дмитрієв В. М. - ст.викл. кафедри міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова

Протокол від «26» серпня 2021 року № 1

Завідувач кафедри міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова

Надія КАЗАКОВА

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми (керівником проектної групи) «Міжнародні економічні відносини» другого (магістерського) рівня вищої освіти

Гарант освітньо-професійної програми (керівник проектної групи)

Владислав ГОНЧАРЕНКО

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Протокол від «26» серпня 2021 року № 1

Голова науково-методичної комісії факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Лариса ГРИГОРОВА-БЕРЕНДА

(підпис)

(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Правове регулювання ЗЕД» складена відповідно до освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми підготовки другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 292 Міжнародні економічні відносини.

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни є сформувати в студентів сучаснеправове мислення, ознайомити студентів з загальними принципами організації та управління ЗЕД, а також нормативно-правовим забезпеченням ЗЕД в Україні.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- формування наступних загальних компетентностей:

ЗК2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК4. Здатність працювати в команді.

ЗК5. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні

- формування наступних фахових компетентностей:

ФК1. Здатність приймати обґрунтовані рішення щодо налагодження міжнародних економічних відносин на всіх рівнях їх реалізації.

ФК2. Здатність розробляти та аналізувати моделі розвитку національних економік і визначати їхню роль у сучасній світогосподарській системі.

ФК3. Здатність визначати й оцінювати прояви економічного глобалізму, виклики та дисбаланси глобального розвитку та їх вплив на міжнародні економічні відносини.

ФК5. Здатність застосовувати кумулятивні знання, науковотехнологічні досягнення, інформаційні технології для осягнення сутності феномену нової економіки, виявлення закономірностей та тенденцій новітнього розвитку світового господарства.

ФК6. Здатність застосовувати принципи соціальної відповідальності в діяльності суб'єктів міжнародних економічних відносин і аналізі їхнього впливу на економічний розвиток країн.

ФК7. Здатність аналізувати й оцінювати геоекономічні стратегії країн з позиції національних економічних інтересів.

ФК9. Здатність до самонавчання, підтримки належного рівня знань, готовність до опанування знань нового рівня, підвищення своєї фаховості та рівня кваліфікації

1.3. Кількість кредитів: – 4

1.4. Загальна кількість годин – 120.

Характеристика навчальної дисципліни	
За вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
1 – й	1 – й
Семестр	
2 – й	2 – й
Лекції	
24 год.	10 год. (в т.ч. 4 ауд, 6 дист.)
Практичні, семінарські заняття	
практичні – 6 год. семінарські – 6 год.	-
Лабораторні	
-	-
Самостійна робота	
84 год.	110 год.
Індивідуальні заняття	
-	-

1.5. Заплановані результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких результатів навчання:

ПРН1. Мати необхідні для професійної діяльності знання та навички з ділових комунікацій у сфері міжнародних економічних відносин, а також ефективно спілкуватися на професійному та соціальному рівнях, включаючи усну та письмову комунікацію іноземною мовою/іноземними мовами.

ПРН2. Креативно мислити, проявляти гнучкість у прийнятті рішень на основі логічних аргументів та перевірених фактів в умовах обмеженого часу і ресурсів на засадах використання різних діагностичних методологій провідних міжнародних організацій

ПРН3. Систематизувати, синтезувати й упорядковувати отриману інформацію, ідентифікувати проблеми, формулювати висновки і розробляти рекомендації, використовуючи ефективні підходи та технології, спеціалізоване програмне забезпечення з метою розв'язання складних задач практичних проблем з урахуванням крос-культурних особливостей суб'єктів міжнародних економічних відносин.

ПРН4. Приймати обґрунтовані рішення з проблем міжнародних економічних відносин за невизначених умов і вимог.

ПРН5. Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.

ПРН6. Аналізувати нормативно-правові документи, оцінювати аналітичні звіти, грамотно використовувати нормативнорозпорядчі документи та довідкові матеріали, вести прикладні аналітичні розробки, професійно готувати аналітичні матеріали.

ПРН7. Досліджувати й аналізувати моделі розвитку національних економік та обґрунтовувати заходи досягнення їх стратегічних цілей в умовах трансформації світогосподарських відносин.

ПРН8. Розробляти та досліджувати адаптивні моделі вирівнювання дисбалансів та нівелювання загроз глобального розвитку, пропонувати варіанти вирішення проблем за результатами дослідження.

ПРН9. Здійснювати моніторинг, аналіз, оцінку діяльності глобальних фірм (корпорацій, стратегічних альянсів, консорціумів, синдикатів, трастів тощо) з метою ідентифікації їхніх конкурентних позицій та переваг на світових ринках.

ПРН10. Розуміти закономірності та тенденції розвитку світового господарства і феномену нової економіки з урахуванням процесів інтелектуалізації, інформатизації та науковотехнологічного обміну.

ПРН11. Розуміти сутність соціального виміру глобального економічного розвитку та імплементувати принципи соціальної відповідальності в діяльності суб'єктів міжнародних економічних відносин.

ПРН12. Визначати гео економічні стратегії країн та їхні регіональні економічні пріоритети з урахуванням національних економічних інтересів і безпекової компоненти міжнародних економічних відносин у контексті глобальних проблем людства й асиметричності розподілу світових ресурсів.

ПРН14. Презентувати результати власних досліджень шляхом підготовки наукових публікацій і апробацій на наукових заходах

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Тема 1. Поняття ЗЕД. Державне регулювання ЗЕД. Поняття і основні принципи здійснення ЗЕД. Цілі і методи державного регулювання ЗЕД. Поняття і методи правового регулювання ЗЕД. Державні органи управління ЗЕД і їх повноваження.

Тема 2. Джерела та інститути правового регулювання ЗЕД. Особливості нормативно-правових джерел ЗЕД. Законодавство України в сфері ЗЕД. Міжнародно-правове регулювання ЗЕД. Торгово-політичні та торговельно-економічні засоби регулювання ЗЕД. Багатосторонні міжнародні інститути регулювання ЗЕД. Участь України в міжнародних економічних організаціях.

Тема 3. Суб'єкти ЗЕД та їх правовий захист. Поняття і класифікація суб'єктів ЗЕД. Зовнішньоекономічна правосуб'єктність. Правові режими здійснення ЗЕД, застосовувані в Україні. Діяльність представництв іноземних підприємств в Україні. Взаємовідносини суб'єктів ЗЕД з державними органами в Україні. Правовий захист інтересів суб'єктів ЗЕД.

Тема 4. Порядок заключення та структура зовнішньоекономічного контракту. Форма і види зовнішньоекономічних контрактів. Порядок укладення зовнішньоекономічних контрактів. Зміст зовнішньоекономічного контракту. Обов'язкові і факультативні умови. Торгові звичаї та типові договори у зовнішньоекономічній діяльності. Страхування ризиків у зовнішньоекономічних угодах.

Тема 5. Арбітражний розгляд спорів в ЗЕД. Арбітражна угода і вибір застосовного права у зовнішньоекономічних контрактах. Порядок розгляду комерційних спорів у зовнішньоекономічній діяльності.

Тема 6. Розрахунки при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності. Основні форми розрахунків у зовнішньоекономічних угодах та їх правове регулювання. Документарний акредитив, інкасо і вексель у зовнішньоторговельних розрахунках. Міжнародні неторговельні розрахунки.

Тема 7. Правове регулювання окремих видів зовнішньоекономічної діяльності. Правове регулювання спільної комерційної діяльності. Правове регулювання міжнародної страхової діяльності. Правове регулювання діяльності по виконанню робіт і наданню послуг у зовнішньоекономічній діяльності. Правове регулювання комерційного посередництва. Правове регулювання фінансового лізингу.

Тема 8. Відповідальність у сфері ЗЕД. Договірна і недоговірна відповідальності суб'єктів ЗЕД. Правове регулювання відповідальності суб'єктів ЗЕД. Санкції за порушення законодавства України про зовнішньоекономічну діяльність. Матеріальна, адміністративна та кримінальна відповідальність за порушення законодавства у сфері ЗЕД.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
л		п	се м	інд	ср	л		п	лаб	інд	ср	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. Поняття ЗЕД. Державне регулювання ЗЕД	9	2	1	-		6	12	2	-	-	-	10
Тема 2. Джерела та інститути	16	4	-	2		10	11	1	-	-	-	10

правового регулювання ЗЕД												
Тема 3. Суб'єкти ЗЕД та їх правовий захист	18	4	2	-		12	11	1	-	-	-	10
Тема 4. Порядок заключення та структура зовнішньоекономічного контракту	15	2	-	1		12	22	2	-	-	-	20
Тема 5. Арбітражний розгляд спорів в ЗЕД	15	2	1	-		12	21	1	-	-	-	20
Тема 6. Розрахунки при здійсненні ЗЕД	18	4	-	2		12	16	1	-	-	-	15
Тема 7. Правове регулювання окремих видів ЗЕД	18	4	2	-		12	16	1	-	-	-	15
Тема 8. Відповідальність у сфері ЗЕД	11	2	-	1		8	11	1	-	-	-	10
Всього годин	120	24	6	6	-	84	120	10	-	-	-	110

4. Теми семінарських (практичних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		практичні	семінарські
1	Тема 1. Поняття ЗЕД. Державне регулювання ЗЕД	1	-
2	Тема 2. Джерела та інститути правового регулювання ЗЕД	-	2
3	Тема 3. Суб'єкти ЗЕД та їх правовий захист	2	-
4	Тема 4. Порядок заключення та структура зовнішньоекономічного контракту	-	1
5	Тема 5. Арбітражний розгляд спорів в ЗЕД	1	-
6	Тема 6. Розрахунки при здійсненні ЗЕД	-	2
7	Тема 7. Правове регулювання окремих видів ЗЕД	2	-
8	Тема 8. Відповідальність у сфері ЗЕД.	-	1
	Загалом	6	6

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Денна форма	Заочна форма
		Кількість годин	Кількість годин
1.	Поняття ЗЕД. Державне регулювання ЗЕД Самостійне опрацювання інформації за темами: методи правового регулювання ЗЕД. Державні органи управління ЗЕД і їх повноваження.	6	10
2.	Джерела та інститути правового регулювання ЗЕД Підготовка до практичного заняття для обговорення багатосторонніх міжнародних інститутів регулювання ЗЕД та участі України в міжнародних економічних організаціях.	10	10
3.	Суб'єкти ЗЕД та їх правовий захист Самостійне опрацювання інформації за темами: Взаємовідносини суб'єктів ЗЕД з державними органами в Україні. Правовий захист інтересів суб'єктів ЗЕД.	12	10
4.	Порядок заключення та структура зовнішньоекономічного контракту Підготовка до практичного заняття для складання зовнішньоекономічних договорів (контрактів) з основних видів зовнішньоекономічних операцій та інших видів зовнішньоекономічних документів.	12	20
5.	Арбітражний розгляд спорів в ЗЕД Підготовка до практичного заняття щодо порядку розгляду комерційних спорів у зовнішньоекономічній діяльності.	12	20
6.	Розрахунки при здійсненні ЗЕД Самостійне опрацювання інформації за темами: Документальний акредитив, інкасо і вексель у зовнішньоторговельних розрахунках. Міжнародні неторговельні розрахунки.	12	15
7.	Правове регулювання окремих видів ЗЕД Підготовка до практичного заняття для визначення правових аспектів регулювання фінансових операцій в Україні.	12	15
8.	Відповідальність у сфері ЗЕД. Самостійне опрацювання інформації за темами: Санкції за порушення законодавства України про зовнішньоекономічну діяльність.	8	10
	Загалом	84	110

6. Індивідуальне завдання

Не передбачено планом навчання

7. Методи навчання

При вивченні дисципліни застосовуються такі види контролю: поточний та семестровий підсумковий.

Поточний контроль (засвоєння окремих тем) проводиться у формі усного опитування або письмового експрес-контролю на семінарських заняттях та лекціях, у формі виступів студентів при обговоренні питань на семінарських заняттях, у формі тестування, написання рефератів тощо.

Семестровий підсумковий контроль з дисципліни є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень студента. Він проводиться відповідно до навчального плану у вигляді семестрового заліку в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному цією робочою програмою.

Як засоби діагностики рівня підготовки студентів можуть застосовуватися тестові завдання.

Сумарна оцінка за вивчення дисципліни розраховується як сума поточних оцінок, оцінки за написання реферату з однієї з тем дисципліни та балів, отриманих за результатами підсумкового семестрового контролю (заліку). Максимальна сума балів складає 100 балів включно.

Підсумковий семестровий контроль здійснюється під час проведення заліку у письмовій формі у 2 семестрі. Загальна кількість балів за успішне виконання залікових завдань складає 40 балів.

УВАГА! У разі використання заборонених джерел студент на вимогу викладача залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку (0).

У разі настання / подовження дії обставин непоборної сили (в тому числі запровадження жорстких карантинних обмежень в умовах пандемії з заборонаю відвідування ЗВО) здобувачам вищої освіти денної та заочної форм навчання надається можливість скласти залік дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі «Правове регулювання ЗЕД», режим доступу: <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=2491>

8. Методи контролю

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних і семінарських занять. Загальна кількість балів за успішне виконання завдань - 60. Підсумковий контроль здійснюється під час проведення екзамену. Загальна кількість балів за успішне виконання екзаменаційних завдань - 40.

Час виконання - 45 хвилин. Критерії оцінювання відповідей на екзамені: належна відповідь на 2 теоретичних питання при умові відсутності заборгованості за учбовим планом. Кожне теоретичне питання – 20. У випадку використання заборонених джерел студент на вимогу викладача залишає аудиторію й одержує загальну нульову оцінку (0).

У разі настання / подовження дії обставин непоборної сили (в тому числі запровадження жорстких карантинних обмежень в умовах пандемії з заборонаю відвідування ЗВО) здобувачам вищої освіти денної та заочної форм навчання надається можливість скласти залік дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі «Правове регулювання ЗЕД» (<https://dist.karazin.ua/moodle/>)

9. Схема нарахування балів

60 балів (з них: активна робота на семінарських заняттях - 20 балів; виконання творчих завдань (рефератів) – 20 балів; виконання практичних контрольних завдань - 20 балів).

Підсумковий контроль – 40 балів (з них: відповідь на кожне теоретичне питання – 20 балів).

Для студентів заочної форми навчання

15 балів за самостійну роботу згідно п. 7 робочої програми; підсумковий контроль – 85 балів у разі успішного складання підсумкового іспиту.

Поточний контроль та самостійна робота								Іспит	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	40	100
60									

T1, T2 ... T8 – теми.

Набрана кількість рейтингових балів студентом є основою для оцінки за національною шкалою й за шкалою ECTS .

За результатами поточного й підсумкового контролю студент може набрати від 0 до 100 балів включно.

Набрана сума балів з 100-бальної шкали оцінки переводиться в 5-ти балову й у шкалу за системою ECTS у такий спосіб:

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка за національною шкалою
	для екзамену
90 – 100	відмінно
70 - 89	добре
50 - 69	задовільно
1- 49	не задовільно

10. Рекомендована література

Основна література

1. Вічевич А.М., Максимець О.В. Аналіз зовнішньоекономічної діяльності. Навчальний посібник. — Львів: Афіша, 2004. - 140 с.
2. Голомовзий В.М. та ін. Митне регулювання: Навч. посібник/В.М. Голомовзий, Л.А. Пайкова, О.Ю. Григор'єв, А.О. Босак, Н.Л. Калиновська, В.Г. Саяпіна. — Львів: Видавництво Національного університету "Львівська політехніка", 2004. - 240 с.
3. Гребельних О;П. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності: Підручник. - К.: Центр навчальної літератури, 2005. - 696 с.
4. Грущинський І.М., Цікало В.І. Збірник законодавства з підприємницького права України. Збірник нормативних актів. - К.: Атіка, 2000. - 1152 с.
5. Дахно І.І. Міжнародне приватне право: Навч. посіб. - К.: МАУП, 2001. - 312 с. - Бібліогр.: с. 307.
6. Дроздова Г.М. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності підприємства: Навчальний посібник. - Київ: ЦУЛ, 2002.- 172 с.
7. Дубініна А.А., Сорокіна С.В. Основи митної справи в Україні: Навчальний посібник. - К.: ВД "Професіонал", 2004. - 360 с.
8. Дудчак В.І., Мартишок О.В. Митна справа: Навч. посібник. - К.: КНЕУ, 2002. -310с.
9. Дука Н.С., Семусь Р.М. Вплив митно-тарифних методів на регулювання зовнішньоекономічної діяльності (наприкладі Рівненської області). // Вісник РДТУ, економіка. 36. наук, праць.-Рівне.-2001. Вип. 5(12).-с. 10-19.
10. Економіка міжнародних транспортних перевезень: Підручник / М.І. Данько, В.Л. Дикань, О.Г. Дейнека, Л.О. Позднякова, ЮМ. Юрченко. - Х. ТОВ "Олант", ЧП Чиженко, 2004. - 352 с.
11. Економічна енциклопедія: У трьох томах. / Редкол., відп. ред. С.В. Мочерний. - К.: Видавничий центр "Академія", 2000 - 864 с.

12. Експорт. Імпорт. Транзит: митне оформлення товарів / Упорядник О.В. Старцев. - К.: Істина, 2000 - 352 с.
13. Єгоров О.Б. Митна економіка (Україна - СOT - ЄС): Посібник. - Одеса: ПЛАСКЕ ЗАТ. 2005. - 226 с.
14. Жорін Ф.Л. Правові основи митної справи в Україні (конспект курсу лекцій з програмних тем): Навч. посібник. - К.: КНЕУ, 2001. - 248 с.
15. Захаров К.В., Бочарников В.П., Липовский В.В., Захаров А.К., Циганок А.В. Логистика, эффективность и риски внешнеэкономических операций. - 2-е изд., доп. - К.: Эльга, Ника-Центр, 2004 - 260 с.
16. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств: Підручник для вузів / І.В. Багрова, Н.І. Редіна, В.Є. Власюк, О.О. Гетьман; За ред. д-ра екон. наук, проф. І.В. Багрової. - Київ, Центр навчальної літератури. 2004. - 580 с.
17. Кириченко О.А. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності: Навч. посіб. - 3-тє вид., перероб. і доп. — К.: Знання-Прес, 2002. - 384 с.
18. Козик В.В., Ланкова Л.А., Григор'єв О.Ю., Босак А.О. Міжнародна економіка та міжнародні економічні відносини: Практикум. - К.: Вікар, 2003. — 368 с.
19. Коломацька С.П. Зовнішньоекономічна діяльність в Україні: правове регулювання та гарантії здійснення. Навчальний посібник. - К.: ВД "Професіонал", 2004. -288 с.

Допоміжна література

1. Колпаков В.К. Адміністративне право України: Підручник. - К: Юрінком Інтер, 1999. - 736с.
2. Кредісов А.А., Панченко Є.Г., Кредісов В.А. Менеджмент для керівників. - К.: Т-во "Знання", КОО, 1999. - 556 с.
3. Марченко В.Б., Шаповалов Д.В. Правові основи зовнішньоекономічної діяльності: Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. - К.: КНЕУ, 2005. - 207 с.
4. Митне оформлення автотранспортних засобів / За ред. П.В. Пашка. - К: Знання, 2004. - 237с.
5. Митний контроль на автомобільному транспорті /В.А. Писарєв, О.В. Роджественський, П.В. Пашко. За ред. М.М. Каленського, П.В. Пашка. - К.: Т-во "Знання", КОО, 2003.- 189 с.
6. Михасюк І., Мельник А., Крупка М., Залога З. Державне регулювання економіки. Підручник / За ред.І.Р. Михасюка - К: Атіка, Эльга-Н, 2000. - 592 с.
7. Міжнародне приватне право: Навчальний посібник / За редакцією В.М. Гайворонського, В.П. Жушмана. - Київ, Юрінком Інтер, 2005. - 366 с.
8. Міжнародні організації: Навчальний посібник / За ред. Ю.Г. Козака, В.В. Ковалевського. - Київ: ЦУЛ, 2003. -288 с.
9. Науменко В.П., Пашко П.В., Руссков В.А. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні. -К.: Знання, 2006. - 394.
10. Нікітіна М.Г. Світове господарство і міжнародні економічні відносини: просторові аспекти розвитку: Навчальний посібник. - Київ: "Центр навчальної літератури", 2004. -192 с.
11. Омельченко А.В. Іноземні інвестиції в Україні. Довідник з правових питань. К: Хрінком, 1997. - 416 с.
12. Основы внешнеэкономической деятельности: учебное пособие / Под ред. д.э.н. проф. Крамаренко, д.э.н. проф. А.П. Румянцева. - Симферополь: Таврия, 2005. - 268 с.
13. Основи митної справи: Навч. посіб. / За ред. П.В. Пашка. - К.: Т-во "Знання", КОО, 2002. -318 с.
14. Парфенцева Н. Міжнародні статистичні класифікації в Україні: Впровадження й використання. - К.: Основи, 2000.-351 с.
15. Поєдинок В.В. Правове регулювання зовнішньо-економічної діяльності: Навч. посібник. - К.: Юрінком Інтер, 2006.-288 с.
16. Румянцев А.П., Коваленко Ю.О. Міжнародна торгівля послугами: Навчальний посібник. - К.: Центр навчальної літератури, 2003. -112 с.

17. Рум'янцев А.П., Рум'янцева Н.С. Зовнішньоекономічна діяльність: Навчальний посібник. - К.: Центр навчальної літератури, 2004. - 384 с.
18. Рут, Френклін Р., Філіпенко, Антон. Міжнародна торгівля та інвестиції / Пер. з англ. - К.: Основи, 1998. -743 с.
19. Саллі В.І., Трифонова О.В., Швець В.Я. Основи зовнішньоекономічної діяльності: Навчальний посібник. -К: ВД "Професіонал", 2003, - 176 с.
20. Саніахметова Н.О. Правовий захист підприємництва в Україні: Навч. посібник. - К.: Юрінком Інтер, 1999. -336 с.
21. Світова економіка: Підручник / А.С. Філіпенко, О.І. Рогач, О.І. Шнирков та ін. - К.: Либідь, 2000. - 582 с.

10. Особливості навчання за денною формою в умовах подовження дії обставин непоборної сили (в тому числі запровадження карантинних обмежень через пандемію)

В умовах дії карантинних обмежень освітній процес в університеті здійснюється за змішаною формою навчання, а саме:

- дистанційно (за затвердженим розкладом занять) на платформі Zoom проводяться всі лекційні заняття;
- дистанційно на платформі Moodle(<https://dist.karazin.ua/moodle/>) проводяться практичні (семінарські), індивідуальні заняття та консультації, контроль самостійної роботи;
- аудиторно (за затвердженим розкладом занять) проводяться в певному відсотку практичні та семінарські заняття у навчальних групах кількістю до 20 осіб з урахуванням відповідних санітарних і протиепідемічних заходів.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких карантинних обмежень з заборонаю відвідування ЗВО студентам денної форми навчання надається можливість (за заявою, погодженою деканом факультету) скласти залік дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі «Правове регулювання ЗЕД», режим доступу: <https://dist.karazin.ua/moodle/>.